

KRAJSKÝ ÚŘAD

JIHOČESKÝ KRAJ

Odbor životního prostředí, zemědělství a lesnictví

Oddělení ochrany přírody, ZPF, SEA a CITES

U Zimního stadionu 1952/2

370 76 České Budějovice

KUCBX00XVGCE

Toto rozhodnutí nabylo právní moci

dne 26.12.2020 (2)

KRAJSKÝ ÚŘAD – JIHOČESKÝ KRAJ

Odbor životního prostředí, zemědělství a lesnictví

dne 7.1.2021 podpis *Hale*

Naše č. j.:

Sp. zn.:

Vyřizuje:

Telefon:

E-mail:

Datum:

KUJCK 141762/2020 OZZL/Hk

OZZL 124222/2020/2/peha SS

Ing. Petr Hakr

386 720 812

hagr@kraj-jihocesky.cz

14. 12. 2020

Náš domov z.s.

Na staré cestě 252/8

373 71 Rudolfov

Rozhodnutí

o nedatovaném odvolání zapsaného spolku Náš domov z.s. se sídlem Na Staré cestě 252/8, 373 71 Rudolfov, doručeném Městskému úřadu Rudolfov dne 29. 9. 2020, proti rozhodnutí Městského úřadu Rudolfov, č.j. MěÚ/2950/2020/MB, spis. značka MěÚ/OV/0764/2020/Ba, ze dne 9. 9. 2020, kterým bylo městu Rudolfov se sídlem Ke Strážnici 760/1, 373 71 Rudolfov, povoleno pokácení 29 akátů bílých rostoucích mimo les na hrázi rybníka Kačer, konkrétně 11 akátů s obvody kmenů 97, 182, 141, 144, 82, 100, 180, 157, 186, 104 a 104 cm, na pozemku parc. č. 1086 (vzdušná strana hráze) v k.ú. Rudolfov u Českých Budějovic, 16 akátů bílých o obvodu kmenů 251, 88, 236, 135, 207, 195, 195, 141, 160, 97, 91, 141, 104, 188, 119, 141 cm na pozemku parc. č. 964/1 (vzdušná strana hráze) a 2 akátů bílých o obvodu kmenů 107 a 160 cm na pozemku parc.č. 964/1 (strana návodní) v k.ú. Rudolfov u Českých Budějovic, a kterým byla zároveň uložena podle § 9 zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, ve znění pozdějších předpisů, povinnost provedení náhradní výsadby 8 dubů letních na hrázi uvedeného rybníka, a to ve lhůtě do 1 roku od realizace kácení, spolu s pětiletou následnou péčí o vysazené dřeviny.

Výrok

Krajský úřad Jihočeského kraje, odbor životního prostředí, zemědělství a lesnictví, jako příslušný odvolací orgán podle § 89 odst. 1 zák. č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů, podle § 67 odst. 1 písm. a) zák. č. 129/2000 Sb., o krajích, ve znění pozdějších předpisů, a jako orgán ochrany přírody podle ust. § 75 odst. 1 písm. d) a § 75 odst. 3 zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon“), přezkoumal napadené rozhodnutí v souladu s ustanovením § 89 odst. 2 správního řádu a po zvážení všech známých skutečností a vyhodnocení důkazů rozhodl v souladu s ust. § 90 odst. 1 písm. c) správního řádu o nedatovaném odvolání zapsaného spolku Náš domov z.s. se sídlem Na Staré cestě 252/8, 373 71 Rudolfov, doručeném Městskému úřadu Rudolfov dne 29. 9. 2020, takto:

Rozhodnutí Městského úřadu Rudolfov, č.j. MěÚ/2950/2020/MB, spis. zn. MěÚ/OV/0764/2020/Ba, ze dne 9. 9. 2020, kterým bylo městu Rudolfov, se sídlem Ke Strážnici 760/1, 373 71 Rudolfov, povoleno pokácení 29 akátů bílých rostoucích mimo les na hrázi rybníka Kačer, konkrétně 11 akátů s obvody kmenů 97, 182, 141, 144, 82, 100, 180, 157, 186, 104 a 104 cm, na pozemku parc. č. 1086 (na vzdušné straně hráze) v k.ú. Rudolfov u Českých Budějovic, 16 akátů bílých o obvodu kmenů 251, 88, 236, 135, 207, 195, 195, 141, 160, 97, 91, 141, 104, 188, 119, 141 cm na pozemku parc. č. 964/1 (na vzdušné straně hráze) a 2 akátů bílých o obvodu kmenů 107 a 160 cm v rámci téhož pozemku na straně návodní, a kterým byla zároveň uložena podle § 9 zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, ve znění pozdějších předpisů, povinnost provedení náhradní výsadby 8 dubů letních na hrázi uvedeného rybníka, a to ve lhůtě do 1 roku od realizace kácení, spolu s pětiletou následnou péčí o vysazené dřeviny,

s e m ě n í

tak, že z podmínek výroku napadeného rozhodnutí se vypouští odkaz na podmínky stanovené v závazném stanovisku Magistrátu města České Budějovice, odboru ochrany životního prostředí, orgánu ochrany přírody, č.j. OZP/8748/2020/Ziz, spis. zn. OZP/2568/2020 Ziz, ze dne 12. 8.

2020, podmínky odborného dendrologického znaleckého posudku č. 2/61/2020 (Posudek zbytku dřevinného porostu na hrázi rybníka Kačer, k.ú. Rudolfov u Českých Budějovic), vypracovaného 26. 2. 2020 panem Miroslavem Kohelem, a podmínky vyjádření Magistrátu města České Budějovice, odboru ochrany životního prostředí, vodoprávního úřadu, č.j. OOŽP/12229-2/2019/BI, spis. zn. OOŽP/12229/2019/BI, ze dne 14. 10. 2019.

Dále se z výroku napadeného rozhodnutí vypouští podmínka, že kácení bude provedeno odbornou firmou za dodržení bezpečnostních předpisů.

Z výroku se rovněž vypouští podmínka ohledně provedení náhradní výsadby podle § 9 odst. 1 zákona a nahrazuje se novým (dalším) samostatným výrokem tohoto znění:

„Žadatel, tj. městu Rudolfov, se sídlem Ke Strážnici 760/1, 373 71 Rudolfov, se podle ust. § 9 odst. 1 zákona ukládá jako kompenzace ekologické újmy vzniklé kácením výše uvedených dřevin povinnost provedení náhradní výsadby v počtu 8 dubů letních (*Quercus robur*) na pozemku parc. č. 964/1, na vzdušné straně hráze. Výsadba bude založena v celé délce hráze v pravidelném sponu cca 7 m, ne blíže než 6 m od stavebních prvků (výpust' včetně potrubí, bezpečnostní přeliv, odběrný objekt k náhonu včetně potrubí).

Výsadba bude provedena ve vhodném ročním období pro výsadbu dřevin, nejpozději do 1 roku od realizace kácení předmětných dřevin.

K výsadbě budou použity sazenice s balem – odrostky o výšce min. 2,5 – 3 m, se správně zapěstovanou korunkou.

Při výsadbě budou zajištěny dobré výsadbové podmínky (tj. použití kvalitního substrátu – zeminy, příprava přiměřených výsadbových jam apod.), vysazované stromy budou za účelem ochrany proti větru fixovány vždy alespoň jedním odkorněným kůlem, k němuž budou připevněny tak, aby nebyla při větru odírána jejich kůra (borka) o kůl. K uvázání bude použito měkkého materiálu, který nezpůsobí poškození stromu, nebude použit drát či umělohmotné provazy, které by mohly zarůst do dřeva. Stromy budou chráněny proti okusu či poškození zvěří nebo zvířaty a zároveň před případným poškozením způsobeným při strojním vyžínání travních porostů na daném pozemku, a rovněž proti korní spále.

Zároveň se povinné osobě nařizuje následná péče o vysazené dřeviny po dobu 5 let (počítáno od doby výsadby), která bude spočívat v zajištění a údržbě ochrany proti poškození (zvěří, větrem, korní spálou apod.), v zajištění odborného provádění výchovného řezu dle potřeby a zejména v zajištění dostatečné záливky v obdobích s nižšími úhrny vodních srážek. V případě uhynutí nebo podstatného poškození budou sazenice v nejbližším vhodném ročním období nahrazeny novými s tím, že počátek následné péče se bude vztahovat k výsadbě náhradních stromů.

O provedení náhradní výsadby bude žadatel informovat Městský úřad Rudolfov nejpozději do 30 dní od její realizace.

V případě uhynutí či zásadního poškození vysazených dřevin během pětiletého období po výsadbě bude uhynulá či poškozená sazenice v nejbližším vhodném ročním období nahrazena novou s tím, že počátek následné péče se bude vztahovat k výsadbě náhradní sazenice.“

Ve zbylé části se výrok rozhodnutí podle ust. § 90 odst. 5 správního řádu potvrzuje.

Účastníkem řízení dle § 27 odst. 1 správního řádu je město Rudolfov se sídlem Ke Strážnici 760/1, 373 71 Rudolfov.

Odůvodnění

Krajskému úřadu Jihočeského kraje, odboru životního prostředí, zemědělství a lesnictví, bylo dne 6. 10. 2020 postoupeno (předáno) nedatované odvolání zapsaného spolku Náš domov z.s. se sídlem Na Staré cestě 252/8, 373 71 Rudolfov, doručené Městskému úřadu Rudolfov dne 29. 9. 2020, proti rozhodnutí Městského úřadu Rudolfov, č.j. MěÚ/2950/2020/MB, spis. značka MěÚ/OV/0764/2020/Ba, ze dne 9. 9. 2020, kterým bylo městu Rudolfov se sídlem Ke Strážnici 760/1, 373 71 Rudolfov, povoleno pokácení 29 akátů bílých rostoucích mimo les na hrázi rybníka Kačer, konkrétně 11 akátů s obvodu kmenů 97, 182, 141, 144, 82, 100, 180, 157, 186, 104 a 104 cm, na pozemku parc. č. 1086 (vzdušná strana hráze) v k.ú. Rudolfov u Českých Budějovic, 16 akátů bílých o obvodu kmenů 251, 88, 236, 135, 207, 195, 195, 141, 160, 97, 91, 141, 104, 188, 119, 141 cm na pozemku parc. č. 964/1 (vzdušná strana hráze) a 2 akátů bílých o obvodu kmenů 107 a 160 cm na pozemku parc.č. 964/1 (strana návodní) v k.ú. Rudolfov u Českých Budějovic, a kterým byla zároveň uložena podle § 9 zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, ve znění pozdějších předpisů, povinnost provedení náhradní výsadby 8 dubů letních na hrázi uvedeného rybníka, a to ve lhůtě do 1 roku od realizace kácení, spolu s pětiletou následnou péčí o vysazené dřeviny.

Krajský úřad Jihočeského kraje, odbor životního prostředí, zemědělství a lesnictví (dále též jen „krajský úřad“ či „odvolací orgán“), ze správního spisu, předloženého prvoinstančním orgánem, zjistil:

Správní řízení v uvedené věci bylo zahájeno dnem 3. 3. 2020 podáním žádosti města Rudolfova o povolení kácení 29 akátů bílých na pozemcích p.č. 1086 a p.č. 964/1 (dle KN) v k.ú. Rudolfova u Českých Budějovic. Jako důvod kácení uvedl žadatel špatný zdravotní stav stromů. Akáty jsou dle žádosti nebezpečně nakloněny, kmeny mají pukliny, jsou poškozené. Stromy jsou v korunách suché, s ohledem na široké větvení hrozí odlomení přetížených částí. Je bezprostředně ohrožen život obyvatel a poškození majetku.

Přílohou žádosti je seznam uvedených stromů, situační zakres do katastrální mapy, informace o dotčených pozemcích a znalecký posudek předmětných dřevin. Tím byly splněny povinné náležitosti žádosti o povolení kácení dřevin dané ust. § 4 odst. 1 vyhlášky č. 189/2013 Sb., o ochraně dřevin a povolování jejich kácení, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „vyhlášky“).

Městský úřad Rudolfova (dále též jen „městský úřad“) oznámil dopisem ze dne 9. 3. 2020 zahájení řízení v uvedené věci navrhovateli a dále zapsanému spolku Náš domov z.s., se sídlem Na staré cestě 252/8, 373 71 Rudolfova, který předem požádal o informování ve smyslu ust. § 70 zákona. Zástupkyně spolku převzala písemnost osobně dne 13. 3. 2020, což stvrdila svým podpisem na oznámení. Podáním učiněným u městského úřadu dne 18. 3. 2020 oznámil tento spolek svoji účast v daném řízení. Splněním zákonných podmínek, zejména oznámením účasti v řízení v osmidenní lhůtě ode dne, kdy mu bylo příslušným správním orgánem zahájení řízení oznámeno, se spolek v souladu s ust. § 70 odst. 3 zákona stal účastníkem daného řízení.

Součástí spisu je dále oznámení Magistrátu města České Budějovice, odboru ochrany životního prostředí (dále též jen „magistrát“), o zahájení správního řízení ze dne 19. 3. 2020, ve věci vydání závazného stanoviska podle § 4 odst. 2 zákona k zásahu do významného krajinného prvku rybníka Kačer, spočívajícího v pokácení 29 trnovníků akátů na předmětných pozemcích. Oznámení bylo zasláno městu Rudolfova a dále zapsaným spolkům, mimo jiné též spolku Náš domov z.s. V oznámení je kromě jiného uvedeno, že orgán ochrany přírody má k dispozici znalecký (dendrologický) posudek, jenž se zabývá i obnovou hrázového porostu spočívající v nové výsadbě 13 dubů letních či zimních.

Jako další písemnost bylo do spisové dokumentace zařazeno vyjádření magistrátu města jakožto příslušného vodoprávního úřadu ze dne 14. 10. 2019, které bylo vydáno k předchozímu správnímu řízení, jež bylo vedeno ve věci kácení jiných akátů na stejných pozemcích na hrázi uvedeného rybníka.

Dle vyjádření je hráz rybníka stavbou definovanou v § 55 odst. 1 písm. a) vodního zákona. Vlastník vodního díla je povinen udržovat vodní dílo v řádném stavu tak, aby nedocházelo k ohrožování osob, majetku a jiných chráněných zájmů. Jednou z povinností je odstraňovat náletové dřeviny, dřeviny přestárlé, poškozené, nakloněné, zejména v případě, kdy mohou poškozovat stabilitu hráze, opevnění a funkční objekty.

Vodoprávní úřad ve svém vyjádření dále uvedl, že odstranění akátů, které jsou na koruně hráze a na vzdušné straně hráze ve velkém množství, je z hlediska bezpečnosti stavby hráze žádoucí a vodoprávní úřad nemá k tomuto zásahu připomínky. Údržba tělesa hráze, odstraňování nežádoucích porostů je povinnost vlastníka daná zákonem, není proto ke správnímu řízení ve věci povolení kácení nutné závazné stanovisko v souladu s § 104 vodního zákona.

Co se týká nové výsadby 5 ks dubů letních na hrázi, vodoprávní úřad upozornil, že výsadba nesmí být blíže než 6 m od stavebních prvků (výpust včetně potrubí, bezpečnostní přeliv, odběrný objekt k náhonu včetně potrubí), dále že výsadba může být provedena pouze na vzdušném svahu hráze, a to jen při sklonu 1:2 nebo mírnějším, podél koruny pouze při její šířce min. 4 m, a nakonec že výsadba nesmí být provedena na návodní straně hráze. Pokud jde o zmiňovanou náhradní výsadbu 5 ks dubů letních na hrázi, k tomu krajský úřad podotýká, že, jak zjistil, tato výsadba byla již v uplynulém roce realizována jako náhrada za 25 pokácených akátů, o nichž městský úřad vydal dne 22. 5. 2019 rozhodnutí č.j. MěÚ/0933/2019/MB, spis. značka MěÚ/3574/2018/MB.

Součástí spisové dokumentace je dále žádost uvedeného spolku ze dne 30. 3. 2020 o prodloužení lhůty k připomínkám ve správním řízení a návrh na přerušení řízení.

Zapsaný spolek v dopisu konstatoval, že obdržel e-mailem znalecký posudek č. 2/61/2020, vypracovaný 26. 2. 2020 panem Kohelem, spolek ale nemá k dispozici vyjádření vodoprávního úřadu a orgánu ochrany životního prostředí, aby se mohl před vydáním rozhodnutí vyjádřit. Spolek navrhl obstarání nového stanoviska Agentury ochrany přírody a krajiny k současnému stavu řešeného porostu, zejména ve vztahu k pevnosti hráze. V případě pokácení všech stromů a chemického odstraňování zbytků dle návrhu pana Kohela navrhl spolek obstarání stanoviska AOPK a vodoprávního úřadu k tomu, zda je možné realizovat náhradní výsadbu dubů do tělesa hráze 3 m od nového oplocení. Dále spolek žádá o zjištění stanoviska žadatele a stavebního úřadu k protipovodňovým opatřením v ÚP Rudolfova.

V dané věci vydal magistrát dne 12. 8. 2020 rozhodnutím č.j. OOZP/8748/2020/Ziz, spis. zn. OOZP/2568/2020 Ziz, závazné stanovisko, kterým souhlasil s navrženým zásahem do významného krajinného prvku, kterým je rybník ze zákona podle ust. § 3 odst. 1 písm. b) zákona. V tomto závazném stanovisku orgán ochrany přírody souhlasil s kácením celkem 29 akátů na předmětných pozemcích na hrázi uvedeného rybníka, přičemž

v podmínkách závazného stanoviska magistrát stanovil, že v celé délce hráze bude vysazeno 8 dubů letních (nebo zimních) ve lhůtě do 12 měsíců od pokácení akátů s tím, že kácení může být realizováno v období od listopadu do března. V podmínkách výroku magistrát dále specifikoval stanovenou výsadbu v tom směru, že k výsadbě budou použity sazenice s balem o výšce min. 2,5 – 3 m.

Dne 9. 9. 2020 vydal Městský úřad Rudolfov rozhodnutí, kterým povolil pokácení předmětných akátů, které tvoří zbývající hrázový porost, nacházející se na výše uvedených pozemcích.

Ve výroku stanovil městský úřad podmínky, za nichž lze kácení realizovat, a jako další podmínky uložení náhradní výsadby a následné pětileté péče o vysazené dřeviny.

Proti rozhodnutí podal zapsaný spolek Náš domov z.s. odvolání, a to nedatovaným dopisem, který byl doručen Městskému úřadu Rudolfov dne 29. 9. 2020.

V podání spolek namítá, že správní orgán postupoval v rozporu se základními principy správního řízení stanovenými správním řádem, když vydal rozhodnutí na základě nedostatečného zjištění stavu věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti, čímž porušil základní zásady činnosti správních orgánů, zejména zásadu materiální pravdy, která je zakotvena v § 3 správního řádu.

Spolek píše, že správní řízení ve věci povolení kácení stromů bylo zahájeno opatřením ze dne 9. 3. 2020, přičemž k uvedenému dni nebylo vydáno podkladové závazné stanovisko orgánu ochrany přírody magistrátu k zásahu do významného krajinného prvku, o němž bylo požádáno rovněž dne 3. 3. 2020. K vydání tohoto závazného stanoviska došlo dne 12. 8. 2020. Odvolatel poukazuje, že v oznámení zahájení řízení bylo avizováno, že do podkladů rozhodnutí je možné nahlédnout ve lhůtě 15 dnů od doručení s tím, že po uplynutí lhůty bude ve věci rozhodnuto. Dle odvolatele bylo řízení zahájeno, aniž by byly podklady pro rozhodnutí úplné. V rozhodnutí o povolení kácení stromů, resp. v jeho odůvodnění, správní orgán konstatoval, že ve smyslu § 36 odst. 3 správního řádu měli účastníci řízení dále možnost ve lhůtě po uplynutí výše uvedené lhůty seznámit se s podklady shromážděnými pro vydání rozhodnutí a dále měli možnost se v této lhůtě k těmto podkladům rozhodnutí vyjádřit. Městský úřad upozornil účastníky řízení, že tato lhůta nebyla lhůtou pro uplatnění dalších námitek. Uvedené konstatování správního orgánu nemá dle názoru odvolatele oporu v úkonech, které správní orgán ve správním řízení provedl, neboť správní orgán v opatření "oznámení zahájení řízení" ze dne 9. 3. 2020 stanovil pouze jednu 15denní lhůtu k podávání námitek a rovněž pro seznámení se s podklady rozhodnutí, ačkoliv v této době nebyly ještě opatřeny všechny podklady rozhodnutí, neboť závazné stanovisko k zásahu do VKP bylo vydáno až dne 12. 8. 2020. Po tomto datu již správní orgán účastníky řízení neseznamoval s podklady pro rozhodnutí. Tímto postupem správního orgánu byl spolek zkrácen na svých procesních právech.

Dále spolek uvedl, že správní orgán vyzval v oznámení zahájení řízení ze dne 9. 3. 2020 účastníky řízení k předložení podkladů a připomínek, které by mohly mít na řízení podstatný vliv. Zapsaný spolek využil svého postavení účastníka řízení a podáním ze dne 30. 3. 2020 navrhl správnímu orgánu obstarání dalších podkladů rozhodnutí a nových důkazů, které by prověřily věcnou správnost návrhu na povolení kácení stromů a provedení nové výsadby. Jednalo se o vyjádření vodoprávního úřadu a orgánu ochrany životního prostředí a dále o stanovisko Agentury ochrany přírody a krajiny, zda je reálné a technicky možné provést náhradní výsadbu dubů podmiňující kácení akátů do tělesa hráze ve vzdálenosti 3 m od stávajícího oplocení. Dále spolek žádal o zjištění stanoviska žadatele Města Rudolfov k protipovodňovým opatřením, jež jsou součástí platného územního plánu. Spolek je názoru, že problematika protipovodňových opatření a kácení včetně vysazování nových stromů by měla být řešena komplexně. Jeho návrhy na provedení výše uvedených důkazů však nebyly vyslyšeny, jeho otázky nebyly zodpovězeny. Správní orgán ve svém rozhodnutí uvedl, že spolkem uvedené skutečnosti nejsou předmětem řízení, námitky a připomínky spolku se netýkají předmětu tohoto řízení, a proto městský úřad není kompetentní k jejich posouzení v daném řízení. Dle názoru odvolatele proto nebyl objektivně zjištěn skutečný stav věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti, neboť spolek je přesvědčen, že se jednalo o připomínky věcně související s kácením a novou výsadbou, ba přímo podstatné skutečnosti objasňující skutečný stav věci důležité pro meritorní rozhodnutí. Dle názoru spolku se nejedná pouze o kácení a podmiňující novou výsadbu, ale také o protipovodňovou ochranu vodního díla.

V odvolání je dále konstatováno, že správní orgán opírá své rozhodnutí o znalecký posudek, v jehož závěru je uveden jako návrh opatření celkové vykácení porostu trnovníku akátu z provozně bezpečnostních důvodů, provedení nové výsadby stromořadí vzrostlými stromky dubu letního nebo dubu zimního v jediné linii a pravidelných intervalech. Vzdálenost stromořadí od plotu musí být minimálně 3 m, vzájemná boční vzdálenost stromů 7 m, znamená to výsadbu 13 ks dubů, stromky by měly být vysoké okolo 2,5 - 3 m.

Dle názoru odvolatele se závěry posudku navrhujícími výsadbu stromořadí ve vzdálenosti od plotu min. 3 m koliduje zjištění uvedené rovněž v posudku, že na západní straně hráze je bezprostředně pod hrází oplocení. Spolek vznáší otázku, zda lze dodržet vzdálenost nové výsadby dubů 3 m od oplocení, aby se stromy nenacházely v koruně hráze. Dle rozhodnutí správního orgánu bude výsadba provedena na pozemku parc. č. 964/1 (vzdušném

svahu hráze, a to jen při sklonu 1:2 nebo mírnějším, podél koruny hráze pouze při její šířce min 4 m). Spolek vznáší pochybnosti, zda je z hlediska vodního zákona možné, aby se bezprostředně pod vodním dílem nacházela stavba oplocení. Jak odvolatel uvádí, dle § 67 vodního zákona je v aktivní zóně zakázáno zřizovat oplocení. Stavba oplocení hráze je v rozporu se stanoveným využitím plochy vodní - vodohospodářské, neboť zhoršuje odtokové poměry v území. Územní plán navrhuje provést protipovodňové opatření. Odvolatel namítá, zda bylo umístění nového oplocení řádně povoleno vodoprávním úřadem a následně stavebním úřadem.

Spolek namítá, že vzhledem ke skutečnosti, že nová výsadba dubů má být provedena dle znaleckého posudku min. 3 m od oplocení hráze, nebylo ve vedeném správním řízení prokázáno, zda je technicky možné dodržet výše citovanou podmínku rozhodnutí, tj. že výsadba bude provedena na pozemku parc. č. 964/1 (vzdušném svahu hráze, a to jen při sklonu 1:2 nebo mírnějším, podél koruny hráze pouze při její šířce min 4 m). Vzhledem k existenci oplocení hráze není zřejmé, zda je reálné umístit do vzdušného svahu hráze nebo podél její koruny při min. šířce 4 m náhradní výsadbu dubů, a to ve vzdálenosti 3 m od oplocení, aby nové stromy nezasahovaly do koruny hráze. Z uvedených důvodů se odvolatel domnívá, že rozhodnutí o povolení kácení stromů včetně nové výsadby je věcně nesprávné.

V příloze podání zaslal odvolatel soutisk katastrální mapy se základní mapou a dvě fotografie hráze (pohled jižní od požeráku a pohled severní od komunikace).

Krajský úřad prostudoval celý spisový materiál a dospěl k následujícím závěrům.

Dle ustanovení § 89 odst. 2 správního řádu odvolací správní orgán přezkoumává soulad napadeného rozhodnutí a řízení, které vydání rozhodnutí předcházelo, s právními předpisy, přičemž správnost napadeného rozhodnutí přezkoumává jen v rozsahu námitek uvedených v odvolání, jinak jen tehdy, vyžaduje-li to veřejný zájem. K vadám řízení, o nichž nelze mít důvodně za to, že mohly mít vliv na soulad napadeného rozhodnutí s právními předpisy, popřípadě na jeho správnost, se nepřihlíží.

V daném případě vydal městský úřad povolení kácení hrázového porostu akátů na zmíněném rybníku na žádost města Rudolfov poté, co v minulém roce byla část dřevin na hrázi pokácena, přičemž firmou, jež kácení prováděla, byl vlastník upozorněn na celkový špatný stav zbývajících dřevin daného porostu. V té souvislosti pokládá odvolací orgán za nutné podotknout, že porost tvořený trnovníkem akátem není na hrázi rybníka vůbec obvyklý a ani ideální, neboť akát není zpevňující ani dlouhověká dřevina, jedná se o biologicky nepůvodní druh, který má dokonce nežádoucí sklony k invaznímu chování a rozšiřování. Pro pěstování na hrázi rybníka je dřevinou zcela nevhodnou, což ostatně vyplývá i z výše zmíněného znaleckého posudku.

Spolek, který vydané rozhodnutí napadl odvoláním, zejména namítá, že byl zkrácen na svých procesních právech, když správní orgán před vydáním rozhodnutí neseznámil účastníky řízení s podklady pro rozhodnutí.

Odvolací orgán v tomto směru souhlasí, že v § 36 odst. 3 správního řádu je stanoveno, že účastníkům musí být před vydáním rozhodnutí ve věci dána možnost vyjádřit se k podkladům rozhodnutí.

Na druhé straně, jak krajský úřad zjistil ze spisové dokumentace, městský úřad v rámci oznámení o zahájení řízení ze dne 9. 3. 2020 poskytl zapsanému spolku informace o všech přílohách žádosti. Navíc městský úřad následně tyto podklady zaslal spolku prostřednictvím e-mailu, a to včetně znaleckého posudku k předmětným dřevinám i výše citovaného vyjádření vodoprávního úřadu.

Zároveň lze konstatovat, že v průběhu dalšího řízení žádné další podklady, které by nebyly spolku známy, do spisu již zařazeny nebyly.

Jak odvolací orgán zjistil, oznámení magistrátu o zahájení správního řízení ve věci vydání závazného stanoviska podle § 4 odst. 2 zákona k zásahu do významného krajinného prvku rybníka Kačer, spočívajícího v pokácení 29 trnovníků akátů na předmětných pozemcích, ze dne 19. 3. 2020 bylo zasláno jak městu Rudolfov, tak odvolateli, ale i dalším zapsaným spolkům, které měly u magistrátu podanou platnou žádost o informování podle § 70 zákona, jak již bylo ostatně uvedeno výše.

Zapsaný spolek Náš domov z.s. se přitom zjevně stal účastníkem tohoto řízení, neboť mu magistrát poslal výše citované závazné stanovisko vydané rozhodnutím ze dne 12. 8. 2020 (č.j. OOZP/8748/2020/Ziz, spis. zn. OOZP/2568/2020 Ziz), kterým souhlasil s navrženým zásahem do významného krajinného prvku předmětného rybníka, jak je rovněž uvedeno výše.

Z údajů na dokladu o doručení (z doručenky), jejíž kopii si odvolací orgán vyžádal od magistrátu, je patrné, že uvedenému spolku bylo závazné stanovisko doručeno dne 14. 8. 2020.

Proti vydanému závaznému stanovisku přitom spolek nic nenamítal, a ač mohl, nepodal proti němu odvolání.

Stejně tak bylo odvolateli známo i vyjádření magistrátu jakožto příslušného vodoprávního úřadu ze dne 14. 10. 2019, č.j. OOZP/12229-2/2019/BI, spis. zn. OOZP/12229/2019/BI, které bylo vydáno na žádost krajského úřadu k předchozímu správnímu řízení, jež bylo vedeno ve věci kácení jiných akátů na stejných pozemcích na hrázi uvedeného rybníka. S obsahem tohoto vyjádření byl totiž spolek seznámen v rámci odůvodnění rozhodnutí krajského úřadu č.j. KUJCK 111017/2019 OZZL/Hk/O-60/19, spis. zn. OZZL 89092/2019/2/peha SS, ze dne 22. 10. 2019, kterým bylo odvolání zapsaného spolku Náš domov z.s. proti rozhodnutí městského úřadu zamítnuto jako nepřipustné.

Navíc se v případě závazného stanoviska k zásahu do významného krajinného prvku jedná o samostatné rozhodnutí, které je samo o sobě závazné a také samo o sobě napadnutelné opravnými prostředky.

Odvolací orgán připouští, že správným postupem správního orgánu je v souladu s § 36 odst. 3 správního řádu dát účastníkům řízení možnost seznámit se se všemi podklady rozhodnutí, a popř. se k nim a ke způsobu jejich zjištění vyjádřit či navrhnout jejich doplnění a informovat je o ukončení dokazování, nicméně krajský úřad vzal v daném případě v úvahu, že obsah písemností, o něž se v odvolání jedná, byl odvolateli znám. Navíc závazné stanovisko řeší vliv na ekologicko-stabilizační funkci rybníka, je kladné a odvolatel jej jakožto účastník řízení nenapadl. Zrušení napadeného rozhodnutí a vrácení věci prvoinstančnímu orgánu k novému projednání by z hlediska věcného tedy bylo pouze formálním krokem.

Dle názoru odvolacího orgánu nepostupoval prvoinstanční orgán nezákonně, co se týká zjištění stavu věci. Řízení je návrhové, takže v okamžiku obdržení žádosti je řízení zahájeno. Vyhláška řeší náležitosti podání ve věci povolení kácení, tyto žadatel předložil. Co se týče závazného stanoviska, to mezi náležitostmi podání nepatří, nicméně dříve, než bylo rozhodnuto ve věci, bylo toto závazné stanovisko vydáno a odvolatel s ním byl magistrátem seznámen. S ohledem na uvedenou skutečnost odvolací orgán také vypustil z výroku napadeného rozhodnutí odkaz na podmínky citovaného závazného stanoviska, neboť toto závazné stanovisko je samostatné rozhodnutí, které je samo o sobě pro žadatele závazné, a jeho existenci, resp. z něho vyplývajícími podmínkami podmiňovat povolení kácení dřevin nemá opodstatnění.

Z obdobných důvodů krajský úřad z výroku odstranil rovněž odkaz na znalecký posudek v oboru posouzení dřevin i na výše citované vyjádření vodoprávního úřadu, neboť podmínky či požadavky vyplývající z těchto dokumentů aplikoval prvoinstanční orgán sám do výroku svého rozhodnutí.

Dále odvolací orgán z výroku napadeného rozhodnutí vypustil též podmínku, že kácení bude provedeno odbornou firmou za dodržení bezpečnostních předpisů. Podmínky takového charakteru (podobně jako požadavky, jak má být naloženo s dřívím vzniklým při kácení dřevin) totiž nenacházejí oporu v zákoně a ve výroku tak nemají žádný význam.

Krajský úřad také upravil výrok prvoinstančního rozhodnutí v tom směru, že náhradní výsadbu uloženou formou podmínky výroku o povolení kácení nahradil vytvořením samostatného výroku, v jehož rámci mimo jiné také jednoznačně stanovil, komu je povinnost náhradní výsadby určena. Důvodem adresnosti výroku je to, aby bylo rozhodnutí právně závazné a do budoucna případně také vymahatelné (konkrétně zejména třeba uložená povinnost náhradní výsadby).

V případě uložení povinnosti náhradní výsadby se totiž nejedná o podmínku výroku o povolení kácení, nýbrž o samostatný výrok rozhodnutí podle ust. § 9 zákona, byť je na druhé straně skutečností, že náhradní výsadba může uložena pouze v rozhodnutí o povolení kácení dřevin, nikoli samostatným rozhodnutím.

Pokud jde o další návrhy či požadavky odvolatele (např. žádost o zjištění stanoviska žadatele Města Rudolfov k protipovodňovým opatřením, jež jsou součástí platného územního plánu), podobné záležitosti nejsou předmětem daného řízení, a jak městský úřad také správně podotkl, není kompetentní k jejich posouzení v rámci jím vedeného řízení.

Co se týká protipovodňové ochrany vodního díla, zmiňované v odvolání, k posouzení této otázky je příslušný vodoprávní úřad. Ten k navrženému záměru poskytl své vyjádření, jak je uvedeno výše, kde dokonce záměr navrhovatele podpořil v tom smyslu, že jednou z povinností vlastníka vodního díla je odstraňovat náletové dřeviny, dřeviny přestárlé, poškozené, nakloněné, a to zejména v případě, kdy mohou poškozovat stabilitu hráze, opevnění a funkční objekty. Vodoprávní úřad ve svém vyjádření přímo uvedl, že odstranění akátů, které jsou na koruně hráze a na vzdušné straně hráze ve velkém množství, je z hlediska bezpečnosti stavby hráze žádoucí a vodoprávní úřad nemá k tomuto zásahu připomínky.

Dále se vodoprávní úřad vyjádřil k nové výsadbě 5 ks dubů letních na hrázi, zejména co se týče jejího umístění v prostoru hráze a ve vztahu ke stavebním prvkům (výpust včetně potrubí, bezpečnostní přeliv, odběrný objekt k náhonu včetně potrubí). Konstatoval, že výsadba může být provedena pouze na vzdušném svahu hráze (nikoli na návodní straně), a to jen při sklonu 1:2 nebo mírnějším, podél koruny pouze při její šířce min. 4 m.

Pokud jde o zmiňovanou náhradní výsadbu 5 ks dubů letních na hrázi, k tomu krajský úřad podotýká, že, jak zjistil, tato výsadba byla již v uplynulém roce realizována jako náhrada za 25 pokácených akátů, o nichž městský úřad vydal dne 22. 5. 2019 rozhodnutí č.j. MěÚ/0933/2019/MB, spis. značka MěÚ/3574/2018/MB.

Jestliže je tedy ve znaleckém posudku doporučována výsadba 13 dubů, je zjevné, že v době, kdy znalec prováděl terénní šetření (21. února 2020), nebyla výsadba 5 stromů za 25 pokácených akátů ještě provedena, přičemž znalec o nařízení této výsadby nevěděl.

Odvolatel dále vyslovil požadavek na opatření stanoviska vodoprávního úřadu, orgánu ochrany životního prostředí nebo Agentury ochrany přírody a krajiny v tom směru, zda je reálné a technicky možné provést náhradní výsadbu dubů do tělesa hráze ve vzdálenosti 3 m od stávajícího oplocení.

Krajský úřad k tomuto požadavku poznamenává, že podobně jako v případě protipovodňových opatření se ani v otázce vzdálenosti výsadby od stávajícího oplocení nejedná o záležitost, k níž by měl zapsaný spolek důvod se vyjadřovat. Tyto okolnosti totiž nesouvisí se zájmy chráněnými zákonem o ochraně přírody a krajiny.

Spolek navíc vznáší pochybnosti, zda je z hlediska vodního zákona možné, aby se bezprostředně pod vodním dílem nacházela stavba oplocení. Podle § 67 vodního zákona, jak také odvolatel uvádí, je v aktivní zóně zakázáno zřizovat oplocení, a stavba oplocení hráze je v rozporu se stanoveným využitím plochy vodní - vodohospodářské, neboť zhoršuje odtokové poměry v území. Územní plán navrhuje provést protipovodňové opatření. Odvolatel se zabývá otázkou, zda bylo umístění nového oplocení řádně povoleno vodoprávním úřadem a následně stavebním úřadem.

Krajský úřad poznamenává, že tyto námitky s řízením o kácení dřevin vůbec nesouvisí a k jejich posouzení jsou příslušné jiné správní úřady než orgány ochrany přírody.

Pouze pro úplnost krajský úřad, pokud jde o námitku, zda je reálné umístit do vzdušného svahu hráze nebo podél její koruny při min. šířce 4 m náhradní výsadbu dubů ve vzdálenosti 3 m od oplocení, aby nové stromy nezasahovaly do koruny hráze, podotýká, že zde zřejmě odvolatel naráží na § 1017 zákona č. 89/2012 Sb., občanský zákoník, kde je v odst. 1 uvedeno, že má-li pro to vlastník pozemku rozumný důvod, může požadovat, aby se soused zdržel sázení stromů v těsné blízkosti společné hranice pozemků, a vysadil-li je nebo nechal-li je vzrůst, aby je odstranil. Nestanoví-li jiný právní předpis nebo neplyne-li z místních zvyklostí něco jiného, platí pro stromy dorůstající obvykle výšky přesahující 3 m jako přípustná vzdálenost od společné hranice pozemků 3 m a pro ostatní stromy 1,5 m.

K tomu odvolací správní orgán poznamenává, že jednak uvedený spolek není vlastníkem dotčeného sousedního pozemku, takže mu nepřísluší tyto vlastnické otázky řešit, a jednak občanský zákoník nezakazuje obecně výsadbu stromů v těsné blízkosti společné hranice pozemků, z citovaného ustanovení neplyne absolutní zákaz. Naopak připouští odchylku v případech, kdy „z místních zvyklostí plyne něco jiného“, neboli je v daném místě stav dřevin historicky takový, že vzdálenost jednotlivých stromů k hranici sousedního pozemku je nižší než uváděné 3 metry. Jak je krajskému úřadu známo z předchozí úřední činnosti a jak je ostatně patrné i z fotografií přiložených k odvolání i z fotografií ve znaleckém posudku, stávající stromy (akáty), které tvoří hrázový porost, se nacházejí podstatně blíže ke zmíněnému oplocení sousedního pozemku než 3 m. Lze tedy konstatovat, že z místních zvyklostí vyplývá, že stromy na hrázi rostou dlouhodobě v blízkosti hranice pozemků, protože jinak by to ani s ohledem na omezený prostor na hrázi rybníka nebylo možné.

Pokud jde o odůvodnění napadeného rozhodnutí, odvolací orgán shledal, že vychází zejména z výše zmíněného znaleckého posudku. Jedná se o znalecký posudek č. 2/61/2020, vypracovaný 26. 2. 2020 s názvem „Posudek zbytku dřevinného porostu na hrázi rybníka Kačer ve městě Rudolfovo u Č. Budějovic“, jeho autorem je pan Miroslav Kohel, Želiv 189, 394 44 Pelhřimov, znalec v oboru ochrana přírody, specializace dendrologie a posuzování dřevin. Jak je v citovaném posudku uvedeno, posuzované dřeviny rostou v neuspořádané řadě na hrázi rybníka Kačer, ležícího v blízkosti ulice Větrná a Pod Zámek, uvnitř zástavby města. Hráz se táhne od severu k jihu a posuzovaná část porostu začíná u ulice Pod Zámek, opačná strana ústí do porostu za rybníkem a do polí. Pěšina na hrázi slouží k procházkám a rekreaci obyvatel i návštěvníků města, ve značné míře také k venčení psů. Posuzovaný úsek má délku 90 m.

Na základě průzkumu dotčené lokality a posouzení předmětného porostu znalec dospěl k závěru, že původně byla vzdušná strana hráze zarostlá souvislým jednodruhovým porostem, přičemž pařezy různého stáří prozrazují, že v různých dobách zde byly káceny stromy ve značně dezolátním stavu s tím, že některé byly zřejmě odstraněny až poté, co vzhledem ke svému špatnému stavu samovolně padly nebo se polámaly. Takto uvolněná místa zarůstala následně výmladky, které postupně dorůstaly výšky stromů původních.

Znalec v posudku konstatuje, že v současnosti počet zesílených výmladků dokonce převažuje nad počtem stromů původních. Výsledkem tohoto vývoje je velmi neuspořádaný růst, nahloučenost jedinců a jejich silné náklony, jednostranné koruny, dělení bezprostředně u země a další růstové vady.

Jak znalec dále shledal, v nedávné době bylo v posuzovaném úseku vykáceno okolo 20 ks jedinců, o čemž svědčí jejich čerstvé pařezy. Z nich se dá usuzovat, že ve značné míře šlo o stromy vážně poškozené, neboť dvě třetiny pařezů má částečně či zcela vyhnílé středy a prozrazují i jiné defekty.

Pokud jde o posuzované stromy, znalec v posudku uvedl, že jde vesměs o trnovníky akáty v celkovém počtu 29 kusů. Obvody kmenů ve výšce 130 cm od země se pohybují v rozmezí 80 - 250 cm. Dle názoru znalce je toto rozpětí dáno skutečností, že nejstarší a dnes nejsilnější stromy zde byly nejspíše vysazeny, zatímco všechny slabší kmeny narostly z kořenových či pařezových výmladků. Proto se také výška jednotlivých stromů pohybuje v rozpětí 15 až 20 m. Vzájemné vzdálenosti kmenů stromů jsou přitom v rozmezí několika decimetrů až několika metrů. Po posledním vykácení vytipovaných nejvíce poškozených stromů je porost velmi narušený a dle znalce se dá označit za rozvrácený.

Jak je dále v posudku uvedeno, daný hrázový porost roste na svažitém stanovišti a není chráněn terénem ani jinými stromy proti působení bořivých větrů. Před vykácením zhruba 20 ks se jednotlivé stromy vzájemně dotýkaly korunami a za větru společně čelily jeho náporům. Nyní ponechané stromy náhle stojí osamoceně, neboť ztratily oporu sousedů, na niž byly dlouhé roky zvyklé. Nebezpečí jejich selhání se tím dramaticky zvýšilo.

Znalec konstatuje tyto skutečnosti: naprostá většina posuzovaných stromů má jednostrannou korunu a celkový sekundární náklon stejným směrem, náklony jsou pod různými úhly od nepatrného, až po velmi nebezpečnou

míru, u stromů jsou patrné podélné pukliny kmene, poškození báze a kmenů, suché části v korunách, široké větvení, kde hrozí odlomení přetížených částí, tlakové vidlice, četné stopy po dřívějších i nedávných neodborných ořezech, stromy jsou chřadnoucí a odumírající.

Část posuzovaných stromů se dělí na dva a více kmenů již u země nebo v malé výšce a dramaticky se odklánějí, nebo se dělí na dva nebo více kmenů nevysoko nad zemí, popř. ve výšce do 4 m, a přestože jde o relativně mladé jedince, jsou ve špatném zdravotním i statickém stavu.

Některé ze stromů mají sekundární náklon, způsobený erozí svahu hráze, další mají zlomy a pahýly po nich, na bázi pak stará poranění od stavebních strojů i obnažené kořeny způsobené erozí.

U řady stromů byly nalezeny plodnice dřevokazných hub na kmeni či větvích.

V obecné rovině dendrolog ve znaleckém posudku konstatuje, že trnovník akát je dřevinou introdukovanou ze severní Ameriky, je poměrně nenáročný na půdu a stanoviště, a roste proto i na místech, kde se naše domácí dřeviny udržet nesnadno. Produkuje kvalitní palivové i stolařské dřevo, je významnou medonosnou dřevinou. Proto byl v minulosti s oblibou a bez rozmyslu zaváděn na nejrůznější místa v Evropě. Znalec podotýká, že postupně se v našich podmínkách projevila celá řada nevýhod této dřeviny, jak již tomu u introdukcí bývá. Ukázalo se, že akát má mělký a chudý kořenový systém. Dobře roste na suchu a jiných nestabilních a suchých půdách, ovšem velmi záhy se začíná naklánět a vyvracet. Suťové svahy tedy nezpěvňuje jako jiné listnaté dřeviny, ale naopak svými vývraty podporuje jejich erozi. Erozní vliv akátu je o to vyšší, že má jedovatý spad. Vodný výluh z jeho listů a větviček hubí naše domácí byliny. Pod akáty vydrží růst pouze několik druhů odolných ruderalních bylin, ovšem také jen v omezeném množství. Proto je v akátových porostech zpravidla celoročně holá půda bez bylinného pokryvu. Ta rychle vysychá a za sucha se sesouvá, během srážek je pak snášena stékající vodou. Tím se akátům odkrývá již tak chudý kořenový systém a dochází k jejich rychlejšímu vyvracení.

Další vadou akátu je, že v našich podmínkách se nedorůstá takových rozměrů jako ve své domovině. Většinou je nízký, pokřivený a velmi záhy silně prosychá. První usychají zastíněné větve, ale postupně schnou i větve okrajové, vrcholové, nežádka vyschne celá dílčí část stromu. Častým jevem pak je, že strom pouze živoří a jeho mrtvé části procentuelně převyšují ty živé. Kmeny starších, ale nežádka i mladých akátů proto velmi často vykazují podélné praskliny a střídající se pasáže dosud živého a již odumřelého dřeva. Praskliny často jediný kmen podélně rozdělují od země až do výšky několika metrů. Takové kmeny se pak nežádka nečekaně podélně roztrhnou a obě půlky padnou opačným směrem. To se děje proto, že tvrdé akátové dřevo je podélně snadno štípatelné.

Rány po odlomených nebo odřezaných větvích se nesnadno zacelují, takže se velmi často mění na vyhnílé otvory a kmenové dutiny. Vyhnílý střed a nějakou otevřenou podélnou dutinu mají prakticky všechny staré, ale velmi často i mladé stromy. Kmeny mají často na povrchu plochu bez kůry, s obnaženým holým dřevem. Jeho povrch je tvrdý a zdánlivě pevný, ovšem má tloušťku jen několik centimetrů a za ním se skrývá často rozsáhlá, zcela vyhnílá kmenová dutina.

Stromy narostlé z pařezového výmladku mají další dvě velmi nepříznivé vlastnosti. Nejčastějším případem je, že jich na jediném pařezu naroste a zesílí více než jeden. Jejich koruny se vlivem vzájemné konkurence vyvíjejí pouze jednostranně a stejné je to i s kořenovým systémem. Tam je ovšem situace podstatně horší, neboť "výmladek" dlouhou dobu využívá stranově příslušnou část kořenového systému svého matečního stromu a netvoří si systém vlastní. Po vyhnití matečního pařezu nemá žádné kořeny v opačném směru, než kam váží a táhne jeho koruna, a kam se naklání jeho kmen. Opačným směrem se pak kloní jeho sesterský strom, jehož situace je stejná. Báze jejich kmenů jsou vzdáleny jen několik decimetrů, neboť původně narostly na jediném matečním pařezu.

Takto narostlé stromy se vyvracejí nejčastěji a nejrychleji. Akát se jen zřídka zlomí, nejčastěji se náhle a nečekaně celkově vyvrátí. Veškeré popsané negativní prvky, je možno pozorovat prakticky u všech stromů na posuzované lokalitě u rybníka Kačer. Jako velká nevýhoda se projevila silná zmlazovací schopnost akátu. Sice se dobře ujímá, ale pokud tuto dřevinu chceme nahradit dřevinou jinou, je to jen nesnadno řešitelný problém. Pařez pokáceného akátu každoročně obráží výmladky déle než 20 let, přestože jsou odstraňovány i několikrát ročně. Dokonce se dá říci, že čím více se odstraňují, tím více narůstají. Pokud se přesto podaří potlačit zmlazování pařezu, začne v ještě větší míře produkovat výmladky zbylý kořenový systém v jeho okolí. Jde o typický projev invazní rostliny.

V minulosti byly vyvinuty a vyzkoušeny nejrůznější mechanické způsoby likvidace akátů, ale žádný se dobře neosvědčil. Jediným opravdu úspěšným a účinným způsobem je jeho chemická likvidace. Provádí se herbicidem, aplikovaným ve správnou dobu, správným způsobem, ve správné koncentraci, na správná místa čerstvě uříznutých pařezů. Správným způsobem se myslí takový, při kterém nedochází k "úletu" aplikovaného herbicidu do okolí a na jiné rostliny, jako je tomu při běžně používaných postřicích. Tento způsob byl jediným úspěšným a jinak neškodným, např. při likvidaci porostů akátu v nejpřísněji chráněných lokalitách v CHKO a BR Pálava. Jednotlivé stromy téhož druhu mají pod zemí navzájem srostlé kořeny. Znamená to, že pokud je jeden vykácen a sousední ponechán, není možné využít výše popsaný způsob chemického potlačení výmladnosti. Ponechaný strom je totiž přes pařez souseda rovněž zasažen a následně uschne zčásti nebo zcela. Z tohoto důvodu je nutno vždy tuto dřevinu na lokalitě likvidovat plošně a bez výjimek. Jinak opakované pařezové výmladnosti zabránit nelze. Při správné aplikaci na pařez, nedojde k zasažení sousední dřeviny jiného druhu.

Další nepříznivou vlastností akátu je to, že jeho výmladky v příznivém roce mohou během jednoho vegetačního období dosáhnout až délky přes 2 m a tloušťky několika centimetrů. Hlavním problémem je ovšem to, že takové výmladky mají až 2 cm dlouhé a velmi ostré trny. Na lokalitě se zvýšeným pohybem lidí a zejména dětí, je tento jev velmi nebezpečným až ohrožujícím aspektem. Poranění od trnů akátu se zpravidla hůře hojí, neboť nezřídka dojde i k zasažení rány jedem akátu.

Po biologické stránce je akát v podmínkách naší přírody nežádoucím druhem. Hostí velmi málo druhů hmyzu, atraktivní je pouze v době květu pro včely, neboť je bohatý na květní nektar. Vzhledem k řídké chudé koruně není příliš vhodným biotopem pro hnízdění ptactva, pouze vykotlané vyhnílé kmeny jsou vyhledávány doupnými ptáky. Hubení cenného bylinného podrostu jedovatým spadem je již uvedeno výše.

Všechny zde popsané negativní jevy nastanou v nejbližším vegetačním období i v posuzovaném porostu na hrázi rybníka Kačer.

Dále znalec upozornil na skutečnost, že na parcele pod hrází stojí novostavba rodinného domu s příslušenstvím. Vzdálenost od kmenů stromů k oplocení pozemku je 100 až 150 cm, vzdálenost k otevřenému stání pro vozidla je 8 m, parkovací plocha je ve vzdálenosti 8 - 20 m, vzdálenost k obvodové zdi a terase domu je 10 m. Vjezd na pozemek a brána je vzdálena cca 10 m. Výška stromů je přitom okolo 20 m. Všechny popsané soukromé objekty se tedy nalézají v dopadové vzdálenosti zhruba poloviny posuzovaných stromů. Škody způsobené jejich pádem by se mohly pohybovat v řádu desítek až stovek tisíc korun.

Znalec v té souvislosti vyslovil varování, že jeden z nejvíce vykloněných vyvracejících se akátů je jedním ze vzájemně se odklánějící dvojice, přičemž jeho vrchol je vzdálený 10 m od svislé osy báze kmene. Je tedy vykloněný již o 10 m a jeho náklon se zvyšuje. Jeho vrcholy již zasahují až nad terasu nemovitosti a v případě vývratu by dosáhly zhruba 4 - 5 m za linii obvodové zdi. Opačná strana této dvojice je vykloněna o 7 - 10 m, přes celou šíři hráze až nad vodní hladinu. Další strom s poškozeným kmenem rostoucí na konci porostu u výpusti z rybníka, stojí těsně u plotu a jeho rychle postupující náklon je taktéž alarmující. Naklání se nad zmíněnou parcelu a jeho pádem je ohroženo oplocení a technologie umístěná u něho. Takovéto stromy obvykle samovolně padají zejména v době vegetace, kdy je koruna zatížena listy nebo květy, na něž se nalepí dešťová voda. K celkovému vývratu tohoto stromu nemusí dojít za nepříznivých povětrnostních podmínek, ale za běžného letního počasí a relativního bezvětří.

Závěrem znalec shrnul, že posuzovaný porost je tvořen výhradně druhem dřeviny, která je v naší přírodě nepůvodním a nežádoucím invazním druhem, má celou řadu nepříznivých a nevhodných vlastností. Z biologického hlediska jde o málo hodnotný a převážně škodlivý druh, konkurující a potlačující naše domácí druhy dřevin a bylin. Na popsané lokalitě se na posuzovaných stromech projevují veškeré jejich negativní vlastnosti a projevy. Mnoho jedinců má celý souhrn těchto vlastností, žádný není bez některé z nich. Většina posuzovaných stromů má nejrozumnější defekty, nebo jejich souhrn. Jedná se o suché větve v koruně, suché vrcholové části, kmenové dutiny, poškozený kmenový plášť, růstové vady, tlaková větvení, podélné trhliny kmenů, obnažené kořeny, rány, pahýly a vyhnílé otvory po neodborně odřezaných větvích, obnažené rány na kmeni, uvolněný chudý kořenový systém, mírný až nebezpečný náklon a další. Zhruba polovina stromů ohrožuje svým pádem poškození soukromého majetku v hodnotě řádově milionů Kč. Dva ze stromů jsou v alarmujícím stavu, takže jejich náklon lze označit za aktuálně ohrožující.

Z uvedených důvodů znalec navrhuje provést celkové vykácení posuzované části porostu trnovníku akátu z provozně bezpečnostních důvodů, seřezáním snížit pařezy a ve správném období provést chemické potlačení pařezového a kořenového zmlazování. Po odklizení dřeva provést úklid stanoviště od odpadků a na erodovaných místech doplnit chybějící zeminu. Dále doporučil provést novou výsadbu stromořadí vzrostlými stromky našeho domácího druhu dřeviny dub letní (*Quercus robur*) nebo dub zimní (*Quercus petraea*) v jediné linii a pravidelných intervalech.

Krajský úřad konstatuje, že uvedený znalecký posudek byl vypracován velmi pečlivě a detailně, všechny uváděné skutečnosti jsou podrobně dokumentovány na fotografiích, které jsou součástí posudku.

V posudku je také do značné míry definován funkční a estetický význam řešených dřevin. Tím se následně zabýval také prvoinstanční orgán.

Odvolací orgán k tomu doplňuje, že obecně lze sice konstatovat, že dřeviny plní celou řadu funkcí, jako je funkce bioklimatická, ekologická či biologická, meliorační, kulturní, estetická atd., v daném případě je nicméně plnění těchto funkcí předmětnými dřevinami limitováno faktem, že se jedná o nepůvodní druh dřeviny, a to naopak se všemi nežádoucími dopady z této skutečnosti vyplývajícími. Jak je totiž konstatováno ve znaleckém posudku, trnovník akát je v naší přírodě druhem nejen nepůvodním, ale dokonce i invazním a tedy nežádoucím, a s tím souvisí, že má celou řadu nepříznivých a nevhodných vlastností. Z biologického hlediska jde o málo hodnotný a převážně škodlivý druh, konkurující a potlačující naše domácí druhy dřevin a bylin.

Co se týče akátu, lze konstatovat, že tento druh patří mezi relativně krátkověké stromy, má mělký a chudý kořenový systém. Je sice schopný přežít na sutích a suchých půdách (a roste proto i na místech, kde se naše domácí dřeviny udržet nesnadno), ovšem trpí nakláněním a vývraty. Suťové svahy tedy nezpevňuje jako jiné listnaté dřeviny, ale naopak svými vývraty podporuje jejich erozi. Erozní vliv akátu je o to vyšší, že má jedovatý spad, kdy vodný výluh z jeho listů a větvíček hubí naše domácí byliny. Pod korunami akátů pak vydrží růst pouze několik druhů odolných ruderalních bylin, ovšem i ty pouze v omezeném množství. Proto je v akátových porostech zpravidla celoročně holá půda bez bylinného pokryvu, jež rychle vysychá a za sucha se sesouvá, během srážek je odnášena stékající vodou. Tím se akátům odkrývá již tak chudý kořenový systém a dochází k jejich rychlejšímu vyvracení.

K obecným vlastnostem dřevin lze dále řadit, že stromy zachycují jemný polétaavý prach, mikroorganismy, ale i další škodlivé látky jako exhaláty, emise a např. výfukové plyny z motorových vozidel, což se v dotčené lokalitě u rybníka obklopeného obytnou zástavbou rodinných domů, mimo hlavní pozemní komunikace, může jevit jako funkce méně významná. Stromy rovněž absorbují oxid uhlíčitý a produkují kyslík, ale také bakteriocidní a fytoncidní látky. Stromy dále poskytují stín a ochlazují v letním období okolní prostředí výparem vody, kterou odvádí z půdy (takže vzduch i zvlhčují), a mají tedy význam z hlediska úpravy tepelného a vlhkostního režimu prostředí. Vzrostlé stromy dále zmírňují působení větru a omezují škody způsobené erozí – plní tedy významné meliorační funkce. Pokud jde o meliorační funkce, v případě akátů je tomu právě naopak, jak je uvedeno výše.

Pokud jde o funkci biologickou, stromy tvoří biotopy či přechodná refugia (útočiště) pro řadu dalších organismů (drobné živočichy, hmyz, ptáky), obecně ekologickou funkci plní jakožto součást ekosystémů, v daném případě významného krajinného prvku rybníka. Jakožto nepůvodní druh však akát s dalšími složkami daného ekosystému příliš „nespolupracuje“, namísto toho naopak alelopaticky omezuje růst ostatních rostlinných druhů, takže existence cennější fytoocenózy či bylinného podrostu je v případě akátu prakticky vyloučena.

Jak se uvádí ve wikipedii, v sousedství akátu se nedaří žádné jiné přirozeně v České republice rostoucí rostlině ani dřevině s výjimkou bezu černého, s kterým tvoří neproniknutelné porosty, často spolu s vlašovičником větším. Proto akát vytváří monokultury. Rostlina obsahuje toxické látky (tzv. toxalbuminy) robin a fasin; vedle toho například flavonoidy robinetin, myricetin a kvercetin. Kromě květů je celá rostlina jedovatá, hlavně čerstvá semena a kůra.

Jak je dále v posudku konstatováno, po biologické stránce je akát v podmínkách naší přírody nežádoucím druhem, hostí velmi málo druhů hmyzu a atraktivní je pouze v době květu pro včely, neboť je bohatý na květní nektar. Vzhledem k řídké chudé koruně není příliš vhodným biotopem pro hnízdění ptactva, pouze vykotlané vyhnílé kmeny jsou vyhledávány doupnými ptáky.

Oproti tomu ve wikipedii, pokud jde o ptactvo, se uvádí, že otrněné větve akátů poskytují úkryt pro hnízdění a staré akáty s rozložitými korunami jsou shromaždištěm hejn drobných ptáků.

Další nepříznivou vlastností akátu popisovanou v posudku je to, že jeho výmladky v příznivém roce mohou během jednoho vegetačního období dosáhnout délky přes 2 m a tloušťky několika centimetrů. Takové výmladky mají až 2 cm dlouhé a velmi ostré trny, což je v lokalitě se zvýšeným pohybem lidí a zejména dětí nebezpečným aspektem.

Krajský úřad dále doplňuje, že trnovník akát je rychle rostoucí opadavý listnatý strom z čeledi bobovitých nebo také vikvovitých. Jedná se o velmi bohatou skupinu rostlin, kam patří mimo jiné celá řada plodin se zemědělským využitím, jako např. jetel, hrách, fazol, sója či podzemnice olejná, nebo jiné druhy – jerlín, hrachor, kozinec, štědřenec či lékořice. Akát, stejně jako všichni zástupci uvedené skupiny rostlin, má na kořenech symbiotické hlízkové nitrogenní bakterie, které poutají vzdušný dusík a přeměňují jej na organické formy, využitelné pro rostliny. Proto dokáže osídlit i na živiny velmi chudé půdy. Lesníci se zprvu domnívali, že toto obohacování chudých půd živinami bude mít pozitivní vliv na produktivitu lesů na mělkých, písčitých a svažitých půdách. Ve skutečnosti byl tento efekt zanedbatelný a pěstování akátu vedlo spíše k ruderalizaci stanovišť a ústupu přirozených druhů bylin a keřů. Akát vytvářející husté, vysušené, tmavé porosty dovoluje růst jen málo druhům rostlin. Původní druhy byly vytlačeny nitrofilními, což způsobuje změny v celém biotopu.

Co se týká estetického významu řešených dřevin či celého jejich porostu, lze konstatovat, že se nejedná o solitérní dřeviny s výraznou estetickou hodnotou. Naopak jde o stromy vyrostlé převážně z kořenových či pařezových výmladků, vytvářející často dvojkmene, které jsou ohnuté a nakloněné, s výrazně vychýleným těžištěm.

V době vegetace jsou akáty zajímavé hustě olistěnými korunami s poměrně velkými lichozpeřenými listy. Trnovníky akáty jsou také mnohdy vysazovány pro dekorativní vzhled olistění a květů. Akáty jsou krásné stinné a v době květu výrazně vonící stromy. Estetický význam je proto u daných stromů vyšší v době květu, kdy bílé akátové květy uspořádané v nících (visících), poměrně velkých hroznech, jsou velmi krásné. Květy bývají 1–2 cm velké, v hroznu bývá 3–6 květů, pro vysoký obsah glukózy mají výrazně sladkou chuť.

Akátový med je také údajně jeden z nejlepších a nejléčivějších medů.

Zajímavostí je i to, že žlutohnědé, těžké, tvrdé a pevné dřevo akátu je velmi odolné ve styku s půdou. Flavonoidy jsou schopny více než 100 let chránit akátové dřevo pod zemí proti hnilobě.

Závěrem krajský úřad shrnuje, že důvodem kácení předmětných dřevin je především jejich nízká provozní bezpečnost, když vzhledem k nevyváženosti jejich korun a náklonu kmenů jde vesměs o dřeviny se sníženou stabilitou. Jejich stav byl dostatečně popsán ve znaleckém posudku, většina posuzovaných stromů daného porostu má nejrůznější defekty, jedná se o suché větve v koruně, suché vrcholové části, kmenové dutiny, poškozený kmenový plášť, růstové vady, tlaková větvení, podélné trhliny kmenů, obnažené kořeny, rány, pahýly a vyhnílé otvory po neodborně odřezaných větvích, obnažené rány na kmeni, uvolněný chudý kořenový systém, mírný až nebezpečný náklon a další. Polovina stromů ohrožuje svým pádem přilehlý nemovitý majetek.

Vitalita uvedených dřevin je průměrná až snížená, jedná se o jedince s omezenou perspektivou a s poměrně nízkým funkčním a o něco vyšším estetickým významem.

Lze proto konstatovat, že důvody kácení převažují nad zájmem na zachování těchto dřevin, které v plnění všech funkcí budou nahrazeny a časem spíše překonány dřevinami domácího původu, jež jsou předmětem náhradní výsadby. V tomto směru také městský úřad rozhodl správně, když povolil pokácení předmětných akátů a jako kompenzaci za určitou újmu vzniklou jejich pokácením uložil navrhovateli povinnost provedení náhradní výsadby dubů jakožto domácího druhu dřeviny vhodného i pro výsadbu na hrázi vodního díla.

Aritmetický počet dřevin náhradní výsadby sice neodpovídá počtu stromů pokácených, to však nic nemění na tom, že nově vysazené dřeviny budou dostatečnou náhradou za pokácené (odstraněné) akáty. Jak se odvolací orgán informoval u městského úřadu, další vhodné relevantní pozemky pro realizaci náhradní výsadby ani nejsou v blízkém okolí k dispozici.

Vzhledem k výše uvedeným skutečnostem rozhodl krajský úřad, jak zní výrok vpředu.

Poučení

Proti rozhodnutí odvolacího správního orgánu se nelze podle § 91 odst. 1 správního řádu dále odvolat.

Ing. Zdeněk Klimeš
vedoucí odboru

v z. JUDr. Hana Vendlová
zástupce vedoucího odboru

Odvolatel (na doručení):

Náš domov z.s., Na staré cestě 252/8, 373 71 Rudolfov

Účastník řízení dle § 27 odst. 1 správního řádu (prostřednictvím datové schránky):

město Rudolfov, Ke Strážnici 760/1, 373 71 Rudolfov (ID DS: g4qjdsb)

Na vědomí (prostřednictvím datové schránky):

Magistrát města České Budějovice, odbor ochrany životního prostředí, Náměstí Přemysla Otakara II. 1, 370 92 České Budějovice (ID DS: kjgb4yx)

Na vědomí (po nabytí právní moci):

Městský úřad Rudolfov, Ke Strážnici 760/1, 373 71 Rudolfov + spis (nekonvertovatelný, poštou)

